

Vysvětlíme, co je diskriminace, jak se jí bránit a jak Vám pomůže ombudsman.

Všechny letáky ombudsmana najdete na www.ochrance.cz v sekci *Životní situace*.

Co je to diskriminace?

Diskriminace je rozdílné zacházení s lidmi na základě zakázaných důvodů ve vymezených oblastech života. O diskriminaci nejde, pokud má rozdílné zacházení rozumné odůvodnění.

Které důvody rozdílného zacházení zakazuje antidiskriminační zákon?

rasa, etnický původ nebo národnost

[Diskriminace z důvodu etnického původu](#) (také v [romštině](#))

pohlaví, těhotenství, rodičovství

[Diskriminace z důvodu pohlaví a Sladčování v pracovním poměru](#)

sexuální orientace nebo pohlavní identifikace

[Diskriminace z důvodu sexuální orientace a transgenderu](#)

věk

[Diskriminace z důvodu věku](#)

zdravotní postižení

[Diskriminace z důvodu zdravotního postižení](#)

náboženské vyznání, světový názor

státní příslušnost

[Občané Evropské unie](#)

Další zákony zakazují rozlišování i z jiných důvodů – jazyk, sociální původ, členství v politických stranách a hnutích, manželský a rodinný stav nebo povinnosti k rodině a jiné.

Ve kterých oblastech je diskriminace zakázaná?

zaměstnávání, služební poměr, podnikání

zdravotní péče

členství v profesních komorách a odborech

zboží a služby

sociální zabezpečení

bydlení

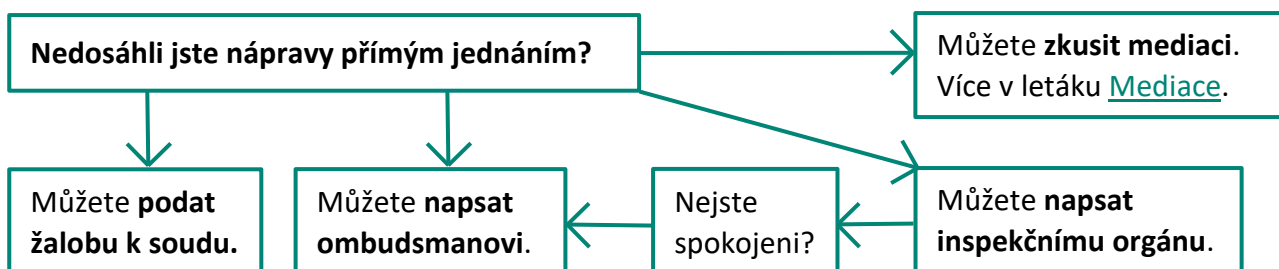

vzdělávání

Jak poznám diskriminaci?

	typ diskriminace	popis	příklad
	přímá diskriminace	znevýhodnění na základě zakázaného důvodu	Zaměstnavatel nepřijal uchazeče o zaměstnání, protože je Rom.
	nepřímá diskriminace	znevýhodnění na základě zdánlivě neutrálního kritéria nebo praxe	Kvůli zákazu vstupu psů nepustili do obchodu nevidomého člověka.
	nepřijetí přiměřených opatření	odmítnutí přijmout opatření, která by člověku se zdravotním postižením umožnila přístup k zaměstnání nebo službě určené veřejnosti	Zaměstnavatel nekoupil polohovatelnou židli pro zaměstnance s chronickými bolestmi zad.
#§!	obtěžování	nežádoucí chování související s diskriminačním důvodem, které vytváří ponižující nebo nepřátelské prostředí	Učitel před třídou zesměšňuje žákyni kvůli její víře v Boha.
	sexuální obtěžování	chování sexuální povahy, které vytváří ponižující nebo nepřátelské prostředí	Nadřízený se dožaduje polibku od zaměstnankyně pokaždé, když jí přidělí nový úkol.
	pronásledování	postih nebo znevýhodňování toho, kdo se bránil diskriminaci	Zaměstnavatel propustil zaměstnankyni, která podala podnět inspektorátu práce kvůli nerovnému odměňování.
	pokyn k diskriminaci	zneužití podřízeného k diskriminaci třetí osoby	Manažerka nařídila personalistovi, aby na pohovory nezval uchazeče starší 50 let.
	navádění k diskriminaci	přesvědčování k diskriminaci třetí osoby	Pronajímatel bytu požádal realitní kancelář, aby odmítala romské zájemce.

Jak se mohu bránit diskriminaci?

Kterému inspekčnímu orgánu mohu napsat?

práce a zaměstnání	→	inspekce práce	Jak na Podání podnětu ke kontrole najdete na www.suip.cz v sekci <i>Pracovněprávní vztahy</i> .
školství	→	Česká školní inspekce	Jak podat stížnost , najdete na www.csicr.cz v sekci <i>Základní informace</i> .
zboží a služby	→	Česká obchodní inspekce	Podnět ke kontrole můžete podat na www.coi.cz v sekci <i>E-podatelna</i> .
finanční služby	→	Česká národní banka	Podnět můžete podat na www.cnb.cz v sekci <i>Kontakty – Webové formuláře pro podání</i> .
zdravotní péče	→	krajský úřad (někdy ministerstvo)	Nejprve musíte podat stížnost nemocnici nebo samostatně ordinujícímu lékaři; více v letáku Zdravotnictví: Stížnosti ve zdravotnictví .

Tyto úřady bez Vašeho souhlasu neprozradí, kdo si stěžoval. Mohou ukládat pokuty a požadovat odstranění diskriminace. Nezajistí Vám omluvu ani náhradu újmy v penězích. To může pouze soud.

Co mohu žádat u soudu?

- upuštění od diskriminace
- omluvu
- odstranění následků diskriminace
- náhradu nemajetkové újmy
- zrušení diskriminačního správního rozhodnutí

Jak oběti diskriminace pomůže ombudsman?

Poradí Vám, jak situaci řešit:

Posoudí, zda mohlo dojít k diskriminaci, a vysvětlí Vám, na co máte právo.

Může druhou stranu vyzvat k vyjádření, ta ale nemusí odpovédět.

Někdy Vám může doporučit, abyste se obrátili na inspekční orgán.

Pokud zjistí diskriminaci a doporučí Vám podat žalobu k soudu, může Vám zprostředkovat bezplatné právní zastoupení.

Prověří postup správních úřadů – inspekčních orgánů.

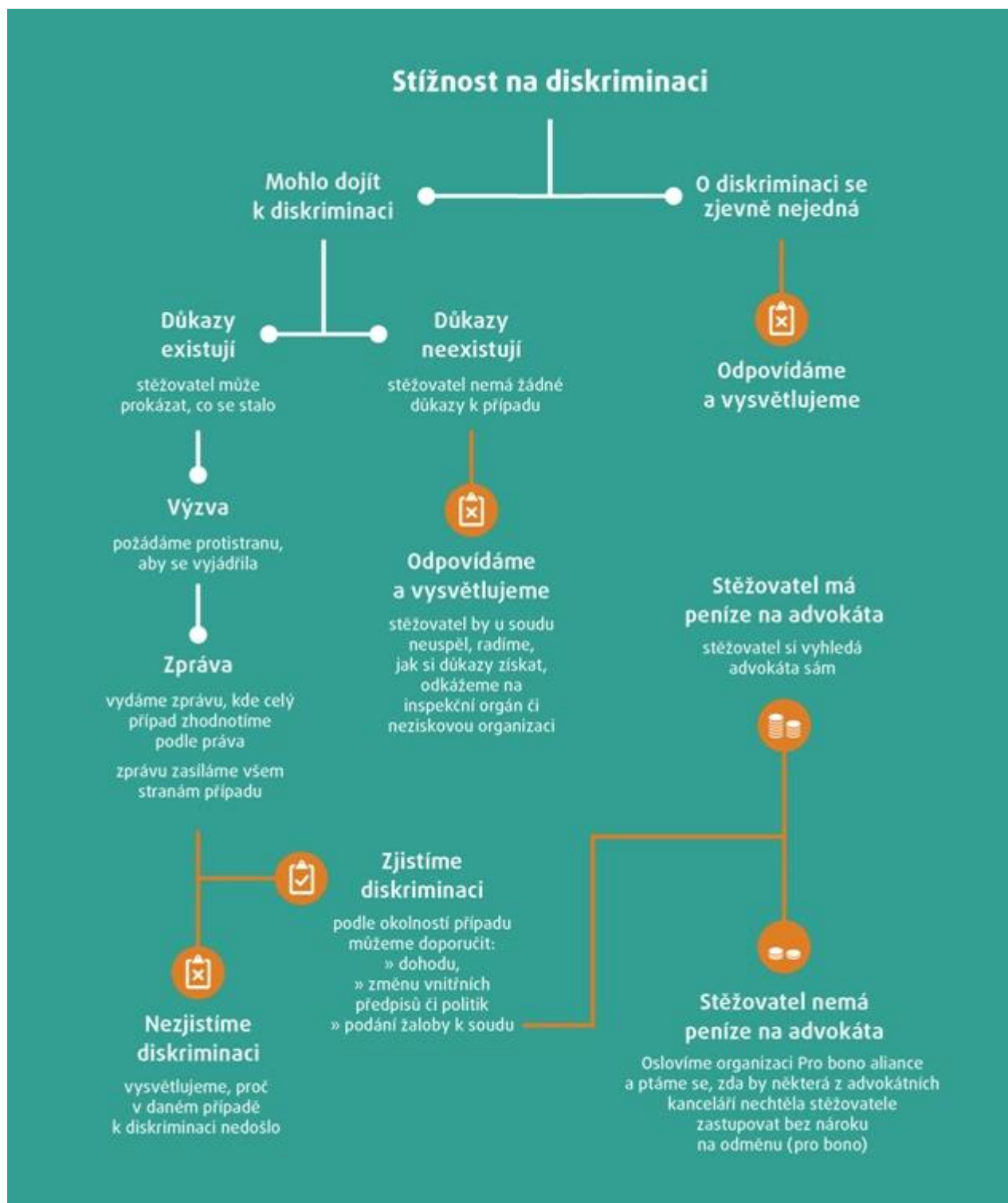
Jak mohu napsat ombudsmanovi?

Podnět můžete podat na [formuláři](#) na www.ochrance.cz v sekci *Diskriminace – Pomoc obětem diskriminace*.

Popište prosím přesně, co se stalo – co považujete za diskriminaci.

Zajistěte si důkazy (písemnosti, e-maily, nahrávky, svědectví dalších lidí apod.).

Jak ombudsman vyřizuje stížnosti na diskriminaci?

Kde najdu, co už ombudsman zjistil a řekl?

Například na www.ochrance.cz v sekci *ESO (Evidence stanovisek ochránce)*. Můžete hledat „fulltextem“, ale také podle **oblasti práva** nebo podle **jednotlivých diskriminačních důvodů**.

Nebo na www.ochrance.cz v sekci *Diskriminace*.